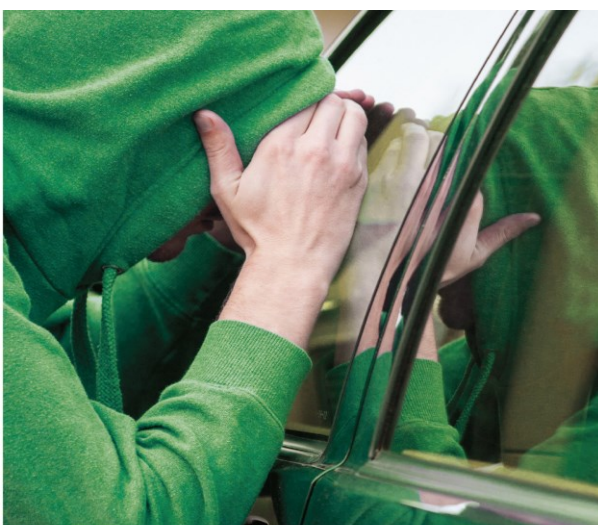

veiligheidshuis
fryslân

Jaarverslag 2016; de highlights

Inhoudsopgave

1	TRANSFORMATIE; STAPJE VOOR STAPJE	3
2	RESULTATEN	6
2.1	PROCESREGIE, ONDERSTEUNING EN ADVIES	7
2.2	ESCALATIEWERK	8
2.3	AANMELDINGEN PER GEMEENTE	9
2.4	AANMELDERS EN OVERDRACHT NA AFSLUITING	10
2.5	LEEFTIJDOPBOUW EN SAMENSTELLING HUISHOUDEN	11
2.6	RESULTAAT NA AFSLUITING	11
2.7	SIGNALEREN & ADRESSEREN EN ONTWIKKELFUNCTIE	11

Sommige problemen van burgers zijn zo complex dat geen oplossing wordt bereikt in de reguliere processen van zorg en veiligheid. Er is dan regie en coördinatie nodig om tot een doorbraak te komen. De regisseurs van het Veiligheidshuis brengen professionals uit de domeinen zorg, veiligheid en gemeenten bij elkaar. Zonder de verantwoordelijkheid over te nemen, dragen zij oplossingen aan voor gecoördineerde actie. Het Veiligheidshuis bewaakt de uitvoering van de afspraken en forceert voortgang als het proces stagneert. Dankzij de netwerksamenwerking worden complexe problemen integraal aangepakt en beter beheersbaar.

Het Veiligheidshuis Fryslân is een netwerksamenwerking tussen gemeenten en partners uit het veiligheidsdomein en het sociale domein. Het Veiligheidshuis valt onder verantwoordelijkheid van alle Friese gemeenten en bestaat sinds 2007. Elke Veiligheidsregio in Nederland heeft een Veiligheidshuis.

In het Veiligheidshuis is op provinciaal niveau specifieke kennis en expertise gebundeld over de ketenoverstijgende aanpak van mensen met meervoudige complexe problematiek die de sociale veiligheid (buitensporig) aantasten.

Naast het voeren van procesregie, adviseert en ondersteunt het Veiligheidshuis partners bij de aanpak van sociale veiligheidsproblematiek. Vanuit deze functies brengt het Veiligheidshuis kennis, expertise en vaardigheden over.

Tot slot signaleert, bundelt en adresseert het Veiligheidshuis systeemfouten, knelpunten, leemtes en trends en draagt zo nodig bij aan het ontwikkelen van nieuwe werkwijzen of interventies. Daarmee zorgt zij voor een duurzame investering in sociale veiligheid en bundelt zij de krachten van het sociale- en veiligheidsdomein.

1 Transformatie; stapje voor stapje

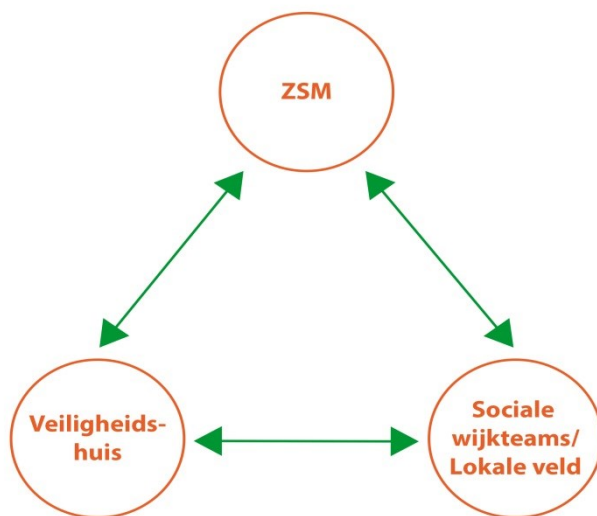
De wereld verandert, het Veiligheidshuis verandert mee en richt zich op de kansen die de veranderingen brengen.

2016 was voor het Veiligheidshuis een jaar van doorvaren op de eerder ingezette koers met als belangrijke opdracht om aan te sluiten bij de transformatie van het sociale domein en deze te ondersteunen. Hierbij is tegelijk de verbinding gelegd met ontwikkelingen in het veiligheidsdomein. Ontschotting en stimulering van synergie tussen beide domeinen en tussen de organisaties stond voortdurend centraal in de aanpak. Voor het ondersteunen van de transformatie zijn vooral de functies van adviseren, ondersteunen en signaleren & adresseren van belang. Hierop is in 2016 stevig ingezet. Op uitvoeringsniveau is de samenwerking met de wijk- en gebiedsteams versterkt. Hierin valt op dat de meeste sociale wijk- en gebiedsteams nog volop zoekende waren in hoe ook de meer complexe casuïstiek (5%) integraal op te pakken. De verbinding tussen zorg en veiligheid wordt hierbij, indien nodig, lang niet altijd als vanzelfsprekend gelegd. Ook het werken volgens het gedachtegoed *1 gezin, 1 plan en coördinator*, was in 2016 in de meeste gemeenten in mindere mate geborgd. In de gemeenten die ervoor hebben gekozen om specifiek te investeren op het integraal coördineren van de meer complexe casuïstiek loopt dit beter. Wachtlijsten hebben gemaakt dat in een aantal wijk- en gebiedsteams zaken (te) lang blijven liggen. Het veiligheidshuis onderkent de hardnekkigheid van complexe problematiek. Daarom is ingezet op een duurzame beschikbaarheid van het voeren van procesregie en het borgen van expertise die nodig is om optimaal multidisciplinair samen te werken.

Op beleidsniveau was de samenwerking met het gemeentelijk sociale- en veiligheidsdomein nauw. Dit laatste onder andere bij de activiteiten in relatie tot mensen met verward gedrag die moeilijk plaatsbaar zijn.

Met de reorganisaties/(de)centralisaties zijn nieuwe netwerken ontstaan op verschillende schaalniveaus: ZSM dat op drie Noord is georganiseerd, het Veiligheidshuis dat de provincie bedient

en de sociale wijkteams die dicht bij de burger lokaal hun werkgebied hebben. Het is nodig om (opnieuw) duidelijkheid en helderheid te krijgen over hoe de diverse lokale en (boven)regionale netwerken zich tot elkaar verhouden en hoe deze elkaar kunnen versterken in de samenwerking tussen zorg en veiligheid. Hiertoe is in 2016 op drie Noord niveau een opdracht door de Stuurgroepen van de Veiligheidshuizen Fryslân, Groningen en Drenthe gegeven, waarbij eveneens de link wordt gelegd met de PersoonGerichteAanpak top X. De gemeente Leeuwarden, Groningen en Assen zijn gedelegeerd opdrachtgever. 2016 is in relatie tot de opdracht een jaar van verkennen geweest. In de uitvoering zijn nog geen concrete stappen gezet. Dit staat in de tweede helft van 2017 e.v. in de planning.

2 Resultaten

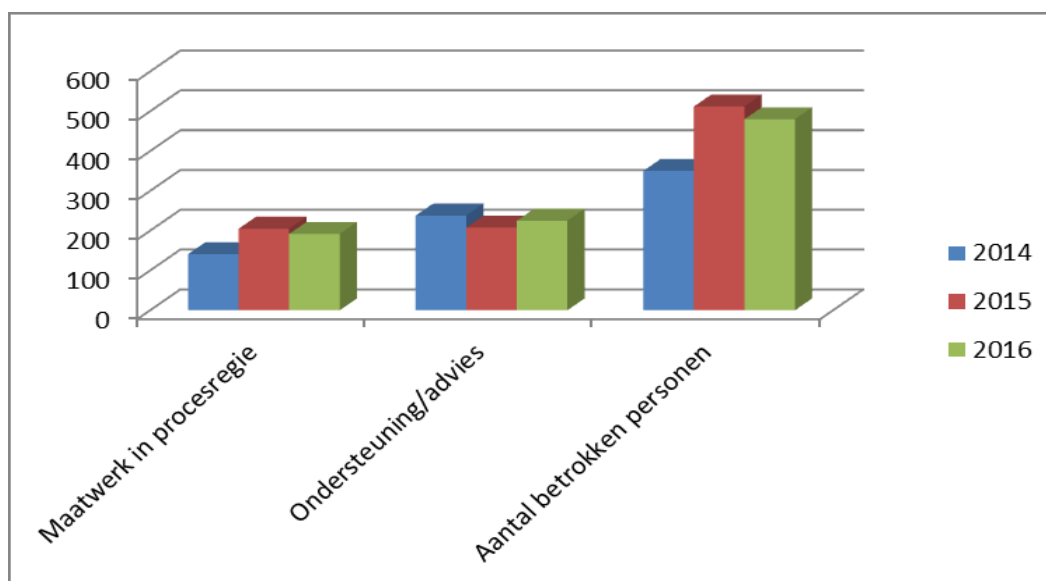
	Input	Activiteit	Registratie
Adviseren	Vraag	Adviseren en/of verwijzen	Turven, niet registreren op naam
Ondersteunen	Aanmelding	Meedenken & aanschuiven	Registreren op naam
Regie voeren (0,5%)	Aanmelding	Maatwerk (regisseren)	Registreren op naam
Escalatiewerk¹	Aanmelding	met het gezin/de persoon zelf werken	Registreren op naam
Signaleren & adresseren	Trend/knelpunt	Beschrijven & adresseren	Activiteitenoverzicht
Ontwikkelen	Expertisevraag/ ontwikkelopdracht	Meedoen in project op procesgang ontwikkelen	Aanpak of procesbeschrijving

In bovenstaande tabel zijn de functies van het Veiligheidshuis opgenomen en op welke wijze hierover gerapporteerd wordt.

De genoemde functies hebben allen betrekking op het faciliteren en stimuleren van de samenwerking tussen partijen die betrokken zijn bij de ketenoverstijgende aanpak van complexe veiligheidsproblematiek. Hierbij worden kennis, expertise en vaardigheden waar nodig overgedragen. De interventies worden ingezet door de partijen zelf en niet door het Veiligheidshuis. Dit met uitzondering van het escalatiewerk waarbij de persoon/het gezin intensief wordt begeleid.

¹ Betreft een subsidie die vanuit OGGZ-middelen is toegekend aan de GGD waarbij de realisatie heeft plaatsgevonden in het Veiligheidshuis.

2.1 Procesregie, ondersteuning en advies

Tabel: totaaloverzicht maatwerk, ondersteuning/advies en betrokken personen

Het voeren van procesregie is als corebusiness van het Veiligheidshuis volop opgepakt in 2016.

In 2016 zijn bij het Veiligheidshuis 192 'nieuwe' zaken aangemeld die in een maatwerk zijn opgepakt, tegenover 205 casussen in 2015. Dit betekent een lichte daling van 6%.

In 2014 lag het aantal nog op 141. Bij de casuïstiek waren in 2016 480 personen betrokken.

De advies- en ondersteuningsfunctie van het Veiligheidshuis is in 2016 onverminderd voortgezet. Het Veiligheidshuis heeft in 2016 in 111 aangemelde zaken ondersteuning gegeven, deels in de vorm van coaching. Daarnaast heeft het Veiligheidshuis in 112 zaken waarover een vraag aan het Veiligheidshuis is voorgelegd advies gegeven. Hiermee komt het totaal op 223. In 2015 lag dit aantal op 208. Een lichte stijging dus.

Het aantal zaken waarin ondersteuning en advies is gegeven, is in 2016 licht gestegen (8%).

In 2016 is het Doorbraakteam van start gegaan. Het Doorbraakteam is samengesteld uit een 'pool' van vaste sleutelfiguren uit alle geledingen², die vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid buiten de geëigende paden naar oplossingen zoeken. De sleutelfiguren hebben meer gerichte kennis en expertise in relatie tot moeilijk oplosbare zaken, evenals de ruimte om zelfstandig te oordelen en ter zake te handelen (mandaat). Het Doorbraakteam werkt in opdracht van de Driehoek en brengt na een grondige analyse een advies uit..

Het Doorbraakteam is in 2016 3 keer ingezet

² Politie, gemeente Sociaal Domein en Openbare Orde en Veiligheid, OM, Zorgverzekeraar, Corporatie, GGZ, Regiecentrum, VNN zorg en reclassering, Leger des Heils, Limor, Zienn, Reik, Talant.

2.2 Escalatiewerk

Het Veiligheidshuis zet escalatie-werkers in op zaken waar reguliere hulp- en dienstverlening niet toereikend is en directe inzet van werkers die 'HET' hebben noodzakelijk is om de situatie beheersbaar te maken. De werkers zijn verbonden aan het Veiligheidshuis en hebben hierdoor een onafhankelijke positie. Zij krijgen de ruimte om te doen wat nodig is om te de-escalaren, zonder bureaucratische rompslomp.

In 2016 is in 24 zaken een escalatiewerker van het Veiligheidshuis ingezet.

Daarnaast heeft een escalatiewerker actief meegedraaid in de aanpak van overlastgevende en criminele personen etnisch gerelateerd. In de praktijk gaat het grotendeels om Antillianen en hun systeem. Deze groep vraagt om specialistische kennis en vaardigheden en zeer korte lijnen tussen justitiële- en zorgpartners. Dit is geborgd in het Veiligheidshuis, waarbij de escalatiewerker doorlopend ontwikkelingen in de gaten heeft gehouden en heeft geïntervenieerd als dit nodig was.

2.3 Aanmeldingen per gemeente

	Ondersteuning	Doorbraakteam	Maatwerk	Totaal
Leeuwarden	67	0	108	175
Súdwest-Fryslân	5	0	20	25
Franekeradeel	15 ³	0	1	16
Heerenveen	8	0	8	16
Achtkarspelen	1	1	6	8
Smallingerland	2	0	5	7
Dantumadiel	3	0	4	7
De Fryske Marren	2	0	4	6
Weststellingwerf	2	1	3	6
Dongeradeel	2	0	4	6
Kollumerland	0	1	5	6
Het Bildt	1	0	5	6
Harlingen	1	0	4	5
Opsterland	1	0	4	5
Ooststellingwerf	0	0	4	4
Tytsjerksteradiel	1	0	3	4
Leeuwarderadeel	0	0	1	1
Menameradiel	0	0	1	1
Ferwerderadiel	0	0	1	1
Littenseradiel	0	0	1	1
Totaal	111	3	192	306

Tabel: aantal aanmeldingen per gemeente naar functie

57% van het aantal aanmeldingen kwam in 2016 uit Leeuwarden.

Na Leeuwarden komen relatief gezien de meeste aanmeldingen uit Sudwest Fryslan en Heerenveen.

³ In Franekeradeel is ondersteuning gegeven bij de aanpak van een Jeugdgroep. Deze groep bestond uit 15 jongeren. Het betrof dus niet 'los' aangemelde zaken.

2.4 Aanmelders en overdracht na afsluiting

Organisatie	2014	2015	2016
Gemeenten	18%	23%	25%
Politie	19%	17%	24%
Sociale teams/wijk- en gebiedsteams	8%	11%	12%
GGZ/VNN/FACT	4%	7%	8%
Fier Fryslân	6%	7%	6%
Regiecentrum B&V ⁴	6%	10%	4%
Zienn	3%	7%	3%

Tabel: organisaties die aanmelden

- ✓ Ruim 1 op de 3 aanmeldingen kwam in 2016 uit het gemeentelijke lokale veld⁵. Dit is overeenkomstig 2015.
- ✓ Het OM/ZSM hebben geen zaken aangemeld.
- ✓ Regiecentrum B&V meldde in 2016 verhoudingsgewijs de helft minder zaken aan t.o.v. 2015.

Organisatie	2014	2015	2016
(Sociale) wijk- en gebiedsteams	13%	23%	16%
GGZ/VNN/FACT	12%	10%	11%
Gemeenten	11%	12%	11%
Regiecentrum B&V/Jeugdhulp/RvdK/Veilig Thuis	15%	16%	8%
Reclassering			5%
Politie	7%	9%	4%
Fier			4%
ZIENN	3%	9%	3%

Tabel: overdracht na afsluiting

- ✓ Iets minder dan 1 op de 3 zaken wordt na afsluiting overgedragen naar het lokale veld.⁶
- ✓ Er wordt ten opzichte van voorgaande jaren vaker overgedragen naar justitiële partners (OM, politie en reclassering).

⁵ Gemeenten (veelal afdeling Veiligheid en (sociale) wijk- en gebiedsteams

⁶ Gemeente of sociale wijk- en gebiedsteams.

2.5 Leeftijdsofbouw en samenstelling huishouden

In 2016 betrof 29% van de aangemelde casuïstiek kinderen, jongeren en jongvolwassen. Dit percentage lag in 2015 op 40%.

De daling zit in de leeftijdscategorie 18 t/m 23 jaar. Mogelijke verklaringen hiervoor zijn:

- het Justitiële Casusoverleg Risicjongeren en minderejarige jongere veelplegers onder leiding van het OM is gestopt. Hier schoof het VH bij aan en pakte indien nodig risicjongeren in maatwerk op of gaf ondersteuning/advies;
- In 2015 heeft het VH meegedraaid in een pilot 'risicjongeren 18-/18+. Jeugdhulp heeft deze pilot samen met de gemeente verder opgepakt, waarbij de link met het Veiligheidshuis is vervaagd.
- Binnen politie is er minder specialistische aandacht voor Jeugd. Het Veiligheidshuis had voorheen intensief contact met de politieregisseurs Jeugd over risicjongeren.
- Er zijn minder aanmeldingen vanuit jeugdpartners gedaan. De oorzaak wordt in 2017 nader onderzocht.

35% betrof gezinnen of andersoortige relationele systemen en 65% individuen.

2.6 Resultaat na afsluiting

In 2016 zijn 302 zaken afgesloten, waarvan 85% met goed resultaat. Dat wil zeggen dat de veiligheidsproblemen beheersbaar waren of opgelost.

Dit resultaat is overeenkomstig 2015. Dit is een mooie 'score', er vanuit gaande dat het Veiligheidshuis zich op de meest complexe veiligheidsproblematiek richt. In 15% van de gevallen vergde/vergt de aanpak een zeer lange adem, of wordt er geen oplossing gevonden om de veiligheidsproblematiek volledig beheersbaar te maken. Deze mensen komen veelal in een 'carrousel' van straffen, zorg aanbieden, straffen, zorg aanbieden enzovoorts of ze gaan op een gegeven moment dermate over de schreef dat een lange straf volgt.

2.7 Signaleren & adresseren en ontwikkelfunctie

Het Veiligheidshuis ziet dagelijks de meest complexe veiligheidscasuïstiek voorbij komen. Daarbij doen zich soms knelpunten voor die maken dat een casus al dan niet voor langere tijd stagneert. Voorbeelden van knelpunten zijn gaten in de financiering, gebrekkige informatie-delings, stroperige werkprocessen, geen geschikte voorzieningen, zorgmijders die tussen de mazen van de wet doorglippen; 'te goed voor het 'gesticht' en niet slecht genoeg voor de 'bak', bureaucratie, een slechte match van hulpverleners met de cliënt, gebrekkige 'skills en tools' en verschil van inzicht over de aanpak. Dergelijke knelpunten kunnen veelal aan tafel in het maatwerk worden getackeld. Soms is opschaling op management- of bestuurlijk niveau nodig. Daarnaast vergt een aantal knelpunten structurele maatregelen voor de meer langere termijn. Het Veiligheidshuis brengt deze knelpunten aan het juiste adres en geeft advies over de aanpak.

Vanuit de ontwikkelfunctie heeft het Veiligheidshuis in 2016 deelgenomen aan diverse projecten en kenniskringen waarbij het Veiligheidshuis kennis en expertise heeft ingebracht. Het betrof ondermeer:

- ✓ kenniskring mensenhandel van Fier en landelijke kenniskring (CCV);
- ✓ algemeen Meldpunt Loverboys;
- ✓ lokaal samenwerkingsoverleg 'ongedocumenteerde schrijnende gevallen';
- ✓ afstemmingsoverleg Sociaal- en Veiligheidsdomein Leeuwarden/Friesland;
- ✓ de Aanpak ter Voorkoming van Escalatie;
- ✓ doorzorg gedetineerden;
- ✓ Tactisch Kernpartner Overleg Huiselijk Geweld en Kindermishandeling;
- ✓ Aanbieders waar zorgen over zijn (fraude, slechte zorg, uitbuiting e.d.);
- ✓ Regionale en bovenregionale afstemmingsoverleggen veiligheidsrisico's betaal voetbal.

Daarnaast heeft het Veiligheidshuis *de opdracht* gekregen om het veiligheidsprogramma 'mensen met verward gedrag' te initiëren, begeleiden en deels te implementeren. Het Doorbraakteam is gestart en er is een digitale versie van het Veiligheidshandboek 'aanpak mensen met verward gedrag' uitgebracht; een 'levend' Handboek met informatie over ontwikkelingen, interventies en leidraden voor persoonsgerichte aanpak op maat.

Ten aanzien van de groep mensen met verward gedrag die een (hoog) risico voor de veiligheid vormen en moeilijk plaatsbaar zijn, te verkennen welk aanbod ontbreekt. Ingezoomd is op:

1. Een time-outvoorziening.
2. Meer langdurige opname van mensen zonder justitiële titel die gevaarlijk zijn en een verhoogd beveiligingsniveau nodig hebben .
3. Duurzaam verblijf voor mensen met een psychiatrische stoornis en verslavingsproblematiek die niet in de maatschappij kunnen functioneren (met een RM) .
4. Onconventioneel wonen.

Het Veiligheidshuis heeft de verkenning uitgevoerd en in 2016 grotendeels de contouren aangedragen waarbinnen realisatie plaats kan vinden.

Vanuit Regionaal Bestuurlijk Politie Overleg in 2015 het voorstel uitgewerkt om in samenwerking met het Veiligheidshuis Friesland-breed een preventief netwerk rond radicalisering op te bouwen en te komen tot een Radicaliseringstafel. Dit voorstel is in 2016 geïmplementeerd.

Tot slot is eind 2016 het Privacyreglement van het Veiligheidshuis Fryslân door de ketenpartners van het Veiligheidshuis getekend.

